

Indenrigsministeren (H. C. Toft): Jeg vil gerne takke ordførerne for de synspunkter, de har ført frem. Det er rigtigt, at ingen forventer, at lovforslaget skal gennemføres i denne samling, og at man forventer det gennemført i næste folketingssamling, men det har alligevel værdi, således som det også er sagt, at det får en første behandling nu, således at ordførerne for de forskellige partier får udtrykt synspunkter, som kan indgå i overvejelserne, inden regeringen fremsætter lovforslaget i næste folketingssamling.

Jeg havde egentlig et par bemærkninger og et par svar til hr. Ove Hansen, men jeg synes, at efterfølgende ordførere har svaret, både hvor det drejede sig om progressionen i beskatningen, og hvor det drejede sig om skatteloftet. Jeg fik egentlig det indtryk af hr. Ove Hansens tale, at hr. Ove Hansen talte om dette lovforslag, som om det var en udgiftslov. Det er der jo ikke tale om. Der er bare tale om, at det tidligere amtsfondsbidrag udskrives som amtskommunal skat, og det vil faktisk sige, at stort set vil kommuneskatteprocenterne falde tilsvarende; det vil gå nogenlunde op, så det skulle ingen indflydelse have over for skatteloftet.

Hr. Ove Hansen rejste også spørgsmålet om opgaveoverførslerne fra staten til det kommunale område. I det folketingsudvalg, der har behandlet lovforslaget om kommunal udligning, har det samme spørgsmål været stillet, og dér har jeg givet den redegørelse for det, at man ikke forventer og ikke regner med at begynde med overførsel af opgaver før 1. april 1972; det skal ikke ske på én gang, men i tiden fremover op igennem 1970erne.

Jeg takker ordførerne for de synspunkter, der er fremført; de vil indgå i de overvejelser, som regeringen skal have, inden den på ny fremsætter lovforslag om amtskommunal skat i næste folketingssamling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om selvangivelsen af indkomst og formue, om foranstaltninger til kontrol med selvangivelsen og om straffen for skattesvig m. v. [af Sigsgaard og Kjær Rasmussen].

(Lovforslaget (nr. 173) findes i tillæg A. sp. 3937, fremsættelsen i tidenden sp. 5576).

Formanden: Sammen med denne sag foretages de følgende 4 sager på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov. (Forbrydelser mod skattelovene) [af Sigsgaard og Kjær Rasmussen].

(Lovforslaget (nr. 174) findes i tillæg A. sp. 3943, fremsættelsen i tidenden sp. 5576).

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om udnyttelse af bestemmelser i kontrolloven [af Sigsgaard og Kjær Rasmussen].

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. L) findes i tillæg A. sp. 3931, fremsættelsen i tidenden sp. 5576).

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om bogføringspligtens omfang og indhold [af Sigsgaard og Kjær Rasmussen].

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. LI) findes i tillæg A. sp. 3933, fremsættelsen i tidenden sp. 5576).

[Formanden.]

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af et enhedsorgan til kontrol af overholdelsen af skatte- og afgiftslovene [af Sigsgaard og Kjær Rasmussen].

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. LII) findes i tillæg A. sp. 3935, fremsættelsen i tidenden sp. 5576).

Forslagene sattes til forhandling.

Finansministeren (Poul Møller): I anledning af de af hr. Sigsgaard og hr. Kjær Rasmussen fremsatte forslag vil jeg gerne straks sige, at det i og for sig er tilfredsstillende, at der i folketinget er en almindelig interesse for at skærpe kontrollen med skattepligten og for at begrænse skatteunddragelserne mest muligt. Det udtalte jeg her i tinget for nylig, da hr. Ømanns forespørgsel vedrørende skatteunddragelser var til behandling, og det, jeg sagde ved den lejlighed, gælder stadig, men jeg vil ikke trætte det høje ting med at gentage hele min tale fra den dag.

Det kan jo se ud, som om hr. Ømann og hr. Sigsgaard nu kappes om, hvem af dem der over for offentligheden skal stå som skatteunddragelsernes fjende nr. 1. Men kan disse ugentlige debatter føre til, at den almindelige indstilling i befolkningen over for skatte- og momsunddragelser ændres, kan det jo kun være tilfredsstillende. Det er en afgørende forudsætning for, at man på lidt længere sigt kan komme disse afgiftsbesvigelser til livs, at de i folks bevidsthed kommer til at stå som lige så alvorlige lovovertrædelser som almindelige berigelsesforbrydelser. På dette punkt er jeg ganske enig med forslagsstillerne.

Den praktiske virkning herudover af forslagene om ændring af kontrolloven og om udnyttelse af visse af kontrollovens beføjelser hænger sammen med problemet om det tilstrækkelige kvalificerede personale til at udnytte loven. Som jeg sagde under forespørgselsdebatten den 13. i denne måned, har man stort set i de gældende lovbestemmelser, i kontrollove og afgiftslove, de beføjelser, der er påkrævet for at gennemføre en effektiv skatte- og afgiftsforvaltning, men vi mangler det tilstrækkelige personale til at udnytte disse bestemmelser, og dette for-

hold bedres ikke ved, at der pålægges skattemyndighederne nye kontrolopgaver og tillægges dem nye beføjelser. Uden et kvalificeret personale af tilstrækkelig størrelse er sådanne beføjelser blot et slag i luften.

Derfor går vore bestræbelser, som jeg fremhævede under forespørgselsdebatten, først og fremmest ud på at omskole og videreuddanne personale til ligningsarbejdet. Har vi et tilstrækkeligt personale til rådighed for ligningsarbejdet — og i denne forbindelse ser jeg frem til det tidspunkt, hvor de værste problemer i forbindelse med kildeskattens indførelse er overstået — så vil kontrollovens beføjelser kunne udnyttes og ligningen forbedres, og i det omfang, de stillede forslag kan bidrage til det, er jeg naturligvis positivt indstillet over for dem.

Jeg skal herefter gå over til at omtale de enkelte forslag.

De foreslåede ændringer i kontrolloven går i hovedsagen ud på dels at fjerne forskellige begrænsninger for skattevæsenets kontrolbeføjelser, dels at flytte visse kontrolbeføjelser fra en højere til en lavere myndighed. Til den førstnævnte gruppe hører bestemmelserne i § 6, stk. 2 og 3, om, at undersøgelse på stedet kan foretages, „når der er rimelig grund dertil“. Disse ord ønskes nu slettet. Ordene blev indsat under folketingsbehandlingen 1967 ved et af den daværende finansminister stillet ændringsforslag til kontrolloven. Dette vilkår har, efter hvad ligningsdirektoratet oplyser, ikke hidtil givet anledning til vanskeligheder, men hvis det ønskes i det høje ting, at denne begrænsning skal falde væk, har jeg intet imod det.

Beføjelserne i § 8 C, stk. 1 og 2, og i § 8 D til at bestemme, at der kan indhentes oplysning vedrørende ikke navngivne skattepligtige, ligger efter den gældende lov hos finansministeren, og for så vidt angår § 8 C, stk. 1, kræves yderligere en indstilling fra ligningsrådet. Jeg vil være betænkelig ved som foreslået at henlægge disse beføjelser til skatterådene, da det i så fald ikke vil være muligt at gennemføre en ensartet praksis for hele landet. Derimod kan det overvejes, om beføjelsen skal ligge hos finansministeren eller hos ligningsrådet, men dette spørgsmål kan det udvalg, der i øjeblikket overvejer ændringer i skatteadministrationens struktur, tage op. Beføjelsen efter § 9 tror jeg bør

[Finansministeren.]

blive hos finansministeren, idet bestemmelsen giver anledning til nogle ofte vanskelige og dybtgående lovfortolkningsager.

I forbindelse med ændringen af kontrolloven foreslås dennes afsnit III indeholdende straffebestemmelserne overflyttet til den borgerlige straffelov og skærpet på visse punkter. Dette spørgsmål henhører under justitsministeren, men da han er bortrejst, skal jeg på hans vegne komme med et par bemærkninger herom.

Spørgsmålet om ændring af straffebestemmelserne i kontrolloven overvejes for tiden i en arbejdsgruppe, der består af repræsentanter for skattedepartementet, justitsministeriet, statens ligningsdirektorat og Københavns politi. Arbejdsgruppen regner med at afslutte sit arbejde i den kommende vinter. Jeg finder det mest hensigtsmæssigt, at arbejdsgruppen overvejer spørgsmålet om optagelse i straffeloven af kontrollovens afsnit III, og vil pålægge den at medtage dette spørgsmål i sine overvejelser.

Det er det, justitsministeren har bedt mig sige ved denne lejlighed, og når jeg siger, at „jeg“ vil pålægge, betyder det altså, at justitsministeren vil pålægge arbejdsgruppen det.

Jeg skal derefter omtale forslag til folketingsbeslutning om udnyttelse af bestemmelser i kontrolloven. De bestemmelser, som forslagsstillerne ønsker udnyttet, er §§ 8 A og 10. Udnyttelsen af disse bestemmelser må afhænge dels af, i hvilket omfang der må antages at være skjult formuer i værdipapirer, dels af, om den arbejdsbyrde, en udnyttelse af bestemmelserne lægger på skattevæsenets personale og på de institutioner og personer, som man pålægger oplysningspligten, står i forhold til det resultat, der kan opnås ved undersøgelsen.

I medfør af § 8 A blev der en lang årække indtil 1966 hvert år udsendt en meddelelse, hvorefter det pålagdes banker, vekselmæglere og vekselerere at indsende en fortegnelse over de personer, som i det foregående kalenderår havde haft en omsætning af værdipapirer på mindst 50.000 kr. Når man fra 1966 holdt op med at udsende dette pålæg, var årsagen, at ligningsdirektoratet tvivlede på, at de hidtil udsendte cirkulærer havde haft ligningsmæssig betydning. Dette

skyldtes bl. a., at der i praksis ikke blev givet oplysninger om kontante køb og salg, og den overvejende del af omsætningen foregår på denne måde. Selv om man ændrede cirkulæret, var det tvivlsomt, om indberetningspligten ville have ligningsmæssig værdi, idet de skatteydere, der har noget at skjule, kunne handle uden om banker og vekselerere eller kunne fordele deres transaktioner sådan, at indberetningspligten ikke træder i funktion. På denne baggrund finder jeg ikke anledning til at pålægge pengeinstitutterne den byrde, som en omfattende indberetningspligt vil være.

Udnyttelsen af § 10 har hr. Sigsgaard været inde på, både da han her i sidste måned stillede spørgsmål til mig og under forespørgselsdebatten forleden. Jeg kan derfor sige som tidligere, at skal bestemmelsen benyttes til en tilbundsående undersøgelse, bliver der tale om et så uhyre antal kontroloplysninger, der skal sorteres og fordeles, at skattemyndighederne ikke i øjeblikket er i stand til at påtage sig denne opgave. Når der er mangel på kvalificeret arbejdskraft hos ligningsmyndighederne, gælder det om at udnytte det forhåndenværende personale til det arbejde, der ligningsmæssigt giver størst resultat. Jeg tror, at f. eks., krydsrevision af erhvervsdrivendes regnskaber har større værdi end kontrol med obligationskuponer.

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at man på grundlag af tallene i 1965 har foretaget en undersøgelse af, hvem obligationerne her i landet egentlig tilhører. Efter de da fremkomne oplysninger skønnede man, at ca. 27,7 milliarder kr. af en samlet obligationsbeholdning på ca. 34,8 milliarder kr. var placeret hos banker, sparekasser, forsikringselskaber, pensionskasser, legater m. v., således at kun ca. 7 milliarder kr. ejedes af privatpersoner, og heraf skønnedes 200 mill. kr. placeret i udlandet. Disse tal er ganske vist gamle, nemlig fra 1965, men man kan dog nok forsvare at drage den slutning, at den overvejende del, måske 80 pct., af de kontroloplysninger, man får ved en kuponkontrol, vil være uden enhver interesse, idet de vedrører obligationer, som ejes af banker, sparekasser, forsikringselskaber og lignende institutioner, hvis obligationsbeholdninger er under nøje kontrol, eller af ikke-skattepligtige legater eller udlændinge. For restens

[Finansministeren.]

vedkommende er den overvejende del antagelig selvangivet, i hvert fald har ligningsdirektoratet ikke indtryk af, at værdipapirer i stort omfang holdes uden for selvangivelserne. Det vil altså kun være en brøkdel af oplysningerne fra en generel kuponkontrol, der har kontrolmæssig betydning. Dette udelukker naturligvis ikke, at bestemmelsen benyttes, men det bør nok afvente det tidspunkt, hvor det bliver muligt at anvende EDB-teknikken i kontrollen.

Jeg skal dernæst gøre nogle bemærkninger om det forslag, der vedrører handelsministerens embedsområde. Efter de gældende bestemmelser er det fastsat, at der i kasseregnskabet så vidt muligt daglig skal optages samtlige ind- og udbetalinger særskilt for hver enkelt post eller, hvis særskilte specifikationer føres, med en samlet sum for disse; kontante salg kan dog bogføres som en enkelt post for en dags samlede salg. Det er disse regler, der efter forslaget ønskes skærpet for at bekæmpe skattesnyderiet, således at bogføringspligtiges indtægter enten skal fremgå af fortløbende nummererede fakturaer med kopier eller, hvor kontant salg finder sted uden faktura, af en tællestrimmel fra et af myndighederne godkendt kasseapparat.

Med hensyn til forslaget om nummererede fakturaer vil jeg henvise til, at der i momsloven er indført en bestemmelse, hvorefter bogføringsbekendtgørelsen for dette område vedkommende er suppleret med den af forslagsstillerne ønskede bestemmelse, når det drejer sig om andet salg end detailsalg eller landbrugets afsætning.

Foranstaltninger som de foreslåede om kasseapparater med tællestrimmel har tidligere været overvejet hos skattemyndighederne. Gennemførelsen af et sådant forslag er man i sin tid meget tilbage for; det ville medføre et betydeligt administrativt arbejde og dermed forbundne udgifter. Ikke alle har et kasseapparat, og blev systemet gennemført, skulle staten trykke, udlevere og holde kontrol med kassestrimlerne. Efter tilbagesendelsen af disse skulle man sortere dem og kontrollere og fordele dem på skatteyderne, og skattemyndighederne mener ikke, at det ville føre til det ønskede resultat, da det stadig vil være muligt simpelt hen at holde indtægterne uden for kasseap-

paratet. Der er også peget på, at man ikke skal overvurdere publikums interesse i og lyst til at være skattepoliti.

Skattemyndighederne har oplyst, at man sidst overvejede sådanne foranstaltninger i 1966, men lod sagen falde af de lige nævnte grunde. Det er oplyst over for mig, at indstillingen med hensyn til dette spørgsmål for så vidt er den samme i dag, hvorfor jeg ikke mener at kunne gå ind for forslaget.

Hvad endelig angår forslaget til folketingsbeslutning om oprettelse af et enhedsorgan til kontrol af overholdelsen af skatte- og afgiftslovene, kan jeg henvise til de oplysninger, jeg her i tinget under forespørgselsdebatten den 13. maj i år vedrørende skatteunddragelse gav om det allerede igangværende samarbejde mellem skattemyndighederne og toldvæsenet. Idet jeg i øvrigt henviser til disse udtalelser om samarbejdet, der må accelerere i et til arbejds- og personalesituationen tilpasset tempo, må jeg afvise forslaget om, at jeg inden 1. januar 1971 skal fremsætte forslag om oprettelse af et kontrolorgan som det foreslåede.

Grünbaum: Til lovforslaget om ændring af borgerlig straffelov vil hr. K. Axel Nielsen gøre nogle bemærkninger senere

Om de øvrige forslag vil jeg gerne sige, at vi naturligvis er sympatisk indstillet over for ethvert forsøg og ethvert skridt, der kan tages i retning af en mere effektiv ligning. Jeg pegede selv i den debat, vi havde forleden dag, på spørgsmålet om en vis kontrol måske med kuponer, obligationer og andre værdipapirer, uden at jeg dog dermed har taget stilling til, om man skal gennemføre en sådan, men det var måske nok værd at overveje. Vi vil gerne være med til at overveje alle forslag, der sigter på en mere effektiv ligning, uden at jeg alligevel ved denne lejlighed skal tage stilling til den række af konkrete forslag om ændringer af kontrolloven m. v., som her er fremsat af VS. Der er vel ingen tvivl om, at disse forslag trænger til et vist eftersyn; det fremgår jo også af det, hr. Sigsgaard selv siger i sin fremsættelsestale.

Jeg kan blandt andet pege på det, som finansministeren også var inde på, nemlig forslaget om, at sætningen „når der er rimelig grund dertil“ skal udgå. Jeg er i øvrigt ikke enig med finansministeren i det, han

[Grünbaum.]

sagde herom. Han sagde nemlig, at denne sætning blev indsat i 1967 ved et ændringsforslag fra den tidligere finansminister. Det er rigtigt, at der kom et ændringsforslag, men det var, fordi det lovforslag, der i sin tid var fremsat, ikke indeholdt denne sætning. Jeg havde faktisk dengang til hensigt at stryge sætningen. Det har en vis interesse at nævne det her i dag, fordi der har været nogen usikkerhed omkring forståelsen af det, og derfor vil jeg gerne gentage, hvad jeg også sagde dengang — det står ikke i betænkningen, men blev sagt her fra folketingets talerstol, og det står altså i Folketingstidende — at vi i udvalget helt ændrede forståelsen af disse ord: „rimelig grund dertil“. Efter den gamle forståelse var det sådan, at man ved „rimelig grund dertil“ skulle forstå, at der i den pågældende skatteydere egne skatteforhold var rimelig grund for ligningsvæsenet og kontrolmyndighederne til at tage det op. Det, som udvalget blev enig om dengang — og hele udvalget var enig om det — var, at sætningen godt kunne blive stående — man fandt det uheldigt at stryge en sætning, hvori der stod, at der skulle være rimelig grund dertil, det kunne se tosset ud, at man strøg sådan en sætning — men det skulle herefter forstås på den måde, at der bare skulle være rimelig ligningsmæssig grund dertil. Det var ikke den pågældende skatteydere egne forhold, der herefter skulle være afgørende, men hvis ligningsmyndighederne mente, at man ved kontrol med tømremester Petersen på stedet kunne få oplysninger frem om murermester Sørensen, som man havde brug for, kunne man altså gøre det. Det kunne man ikke tidligere.

Jeg vil gerne benytte lejligheden her i dag til at få dette slået fast, fordi det er temmelig vigtigt. Jeg har også i skatteteknikeres fremstillinger set, at man ikke rigtig har fået fat i det. Man tror, at bibeholdelsen af „rimelig grund dertil“ betyder, at den gamle opfattelse stadig væk gælder, men det gør den ikke. Vi var i udvalget enige om, og det er sagt her fra talerstolen, at det skal forstås på den måde, som jeg her giver udtryk for, og det vil altså sige, at skattevæsenet har beføjelser til at gå ind i en skatteydere regnskab, selv om der ikke i hans regnskab er nogen grund til at tro, at der er noget i ve-

jen, for derved at skaffe sig oplysninger om andre ting.

Jeg skal i øvrigt ikke gå ind på alle de forskellige forslag. Spørgsmålet om den videregående kontrol på basis af kasseapparater og kassestrimler har jeg jo også selv været inde på tidligere, og jeg synes, at man måske kunne overveje det igen. Der er nogle svage punkter, det er der ingen tvivl om, særlig visse steder i momscontrollen, hvor man kunne få en bedre kontrol ved at indføre eventuelt plomberede kasseapparater. Det er muligt, at staten måtte bekoste indsættelsen af disse kasseapparater, men det ville måske også kunne betale sig for staten.

Vi er som sagt villige til at overveje ethvert skridt, der kan medvirke til at fremme effektiviseringen af ligningen, og ud fra det synspunkt vil vi også gerne være med til, såfremt der bliver udvalgsbehandling, at drøfte problemerne dér. Det bliver der formentlig ikke denne gang — jeg ved ikke noget om det — men så kan vi overveje det, hvis forslagene genfremsættes

K. Axel Nielsen: Socialdemokratiet ser med sympati på alle bestræbelser for at vinde forståelse for det synspunkt, at det er lige så dadelværdigt at snyde det offentlige som at snyde enkeltpersoner. Dette synspunkt er da også stort set trængt igennem i den offentlige opfattelse af skattesnyderiet. Dog kan der måske sættes et spørgsmålstegn ved domstolenes strafudmåling, når der er tale om frihedsstraf for skattesvig.

Nu kan der efter min opfattelse ikke umiddelbart, hvad angår det strafbare gerningsindhold, drages sammenligning mellem en berigelsesforbrydelse ifølge skatteloven og en berigelsesforbrydelse ifølge straffeloven. Det er ikke sikkert, at der ved de strafbare manipulationer, der fører til skattesvig, er udvist samme forbryderiske sindelag som f. eks. ved tyveri eller ved underslæb. Dette forhold kan forklare en mulig tilsyneladende forskel i strafudmålingen.

Socialdemokratiet vil gerne deltage i overvejelserne af, om den gældende strafudmåling i skattesvigsager trænger til skærpelse, ligesom vi gerne vil drøfte, om det vil være hensigtsmæssigt at overføre straffebestemmelserne fra skattelovene til den almindelige borgerlige straffelov. På forhånd må jeg dog gøre opmærksom på, dels at der

[K. Axel Nielsen.]

knytter sig betydelige retssystematiske betænkeligheder til en sådan ændring, dels at der skabes et præcedens derved, at den foreslåede ændring må medføre overvejelser af, om andre straffebestemmelser i særlovgivningen skal flyttes over i straffeloven, og det er en opgave, der i hvert fald ikke kan løses de første mange år.

Jeg hørte finansministeren nævne, at en arbejdsgruppe, så vidt jeg forstod i justitsministeriet, eller måske var det en kombination af jurister fra finansministeriet og justitsministeriet, overvejer at ændre straffebestemmelserne for skattesvig. Det er naturligvis tilfredsstillende, at man allerede er inde på overvejelser heraf, men jeg vil da synes, det vil være hensigtsmæssigt, i hvert fald inden folketinget kommer til at overveje bestemmelser herom, at vi hører, hvad vort permanente straffelovråd mener om det principielle i at flytte straffebestemmelser fra en særlov som skatteloven over i den almindelige straffelov. Jeg vil på forhånd tro, at også straffelovrådet vil have visse betænkeligheder.

Asger Jensen: Det er jo ikke så længe siden, vi havde en grundig drøftelse her i tinget af, hvordan man kunne komme skattesnyderiet til livs. Der blev da fra alle sider givet udtryk for, at man ønskede ligningen mest mulig effektiv, og det er klart, at det er i alle partiers interesse, at den bliver gjort så effektiv som muligt. Men med hensyn til de forslag, der her foreligger, kan jeg henholde mig til, hvad ligningsdirektøren offentligt udtalte for nylig, at der ikke er behov for et andet lovgrundlag for ligningen. Det er ikke her, problemet er, og det blev klart fremdraget, da vi sidst drøftede det. Problemet er simpelt hen mere kvalificeret personale til at gå det igennem, og det løser disse forslag ikke.

Det er klart, at vi undertiden ændrer i disse kontrollove og andre love skatteligningen vedrørende, og det vil man vel også fortsat gøre, men om den buket, som her er fremsat, kan jeg sige, at det konservative folkeparti kan ikke medvirke.

Jens Foged: Det er jo, som om det er helt nødvendigt for hvert enkelt parti at slå fast, at vi alle i videst muligt omfang ønsker at

have kontrolloven og de forskellige kontrolforanstaltninger mod skattesvig i orden for ligesom over for offentligheden at bedyre, at vi ikke tolererer den slags ting. Det er en naturlig ting, og jeg har egentlig kun at sige, at den redegørelse, som finansministeren gav, også giver udtryk for det, vi i mit parti ønsker, at det hele er noget fortløbende, noget, man ligesom følger op også i relation til, hvad skattemyndighederne mener at have behov for for at kunne udføre en effektiv skatteligning. Derom er der ingen tvivl.

Må jeg med hensyn til sætningen „når der er rimelig grund dertil“, hvor jeg fandt at finansministeren ligesom gav bolden op til, at den eventuelt kunne udgå, sige, at dér er jeg enig med hr. Grünbaum i, at den sætning bør nok blive stående. Der bør være en rimelig grund til indblanding, og jeg kan tiltræde den fortolkning, som hr. Grünbaum giver udtryk for. Når fortolkningen er af en sådan art, er borgerne og skattemyndighederne på rimelig måde sat i relation til hinanden. Hvis vi nu tog sætningen ud, ville jeg finde det mærkeligt, for derved ville man ligesom sige, at uanset hvordan forholdene ligger, kan der foretages disse eller hine kontrolforanstaltninger. Sætningen „når der er rimelig grund dertil“ er den lille ting, der skal til, for at borgerne føler, at det er et retssamfund, de lever i. Derfor ønsker jeg, at denne sætning bliver stående.

Må jeg med hensyn til forslagene som helhed sige, at vi kan naturligvis til enhver tid diskutere lovene, og hvor skrappe de skal være. Det er vi villige til, men vi mener i denne forbindelse, at skattemyndighederne og finansministeren som oftest er de rette til at tage initiativ i sådanne sager, og den linje vil vi nøje følge.

Martin Pedersen: Jeg er enig med hr. Jens Foged i, at folketinget såvel som en hvilken som helst regering naturligvis altid er interesseret i, at de love, der vedtages her i tinget, overholdes, og at dette, både når det drejer sig om udgiftslove, og når det som her drejer sig om indtægtslove, i mangfoldige tilfælde forudsætter en omfattende kontrol. Det er jo mangelen på kvalificeret arbejdskraft, der er den største hæmning for en mere tilbunds gående og effektiv kontrol på dette område, og det må da, som det også fremgik af den tidligere redegørelse fra

[Martin Pedersen.]

finansministeren, være et af de områder, hvor man sætter stærkt ind.

I øvrigt kan vi fra vort partis side tage den af finansministeren her givne gentagelse af en tidligere redegørelse, om end i forkortet form, til efterretning. Vi regner med, at de af VS fremsatte forslag vil indgå såvel i folketingsmedlemmernes som i finansministerens overvejelser i den kommende tid.

Ømann: Her har vi altså en række ideer til udfyldning af lovgivningen til imødegåelse af skattesnyderi. Det er rigtigt, at det fremgik af debatten, vi havde forleden, at det ikke er manglende lovregler, der er den største hindring for en effektiv ligning; kontrolloven har mange muligheder, som myndighederne ikke formår at udnytte. Men derfor tror jeg alligevel, det er af værdi, at disse tanker rejses, og at disse forslag fremsættes. Det drejer sig jo om, at vi gang på gang herinde rejser dette spørgsmål for at ændre den almindelige indstilling til dette problem, som jo efterhånden er et omfattende samfundsproblem, ikke alene fordi det skaber uret og ulighed, men også fordi det gør det umuligt at styre økonomien og anvende de økonomiske virkemidler, som enhver finans- og økonomiminister har brug for.

En kompakt indsats på personalefronten, ja, det er jo det, der skal foretages i første omgang, men jeg synes da ikke, det udelukker, at man samtidig kan tage spørgsmålet op om udvidede kontroloplysninger. Det, der foreslås her vedrørende indsamling af oplysninger om obligationsrenter og forskellige andre ting, har naturligvis kun værdi, hvis oplysningerne kan fordeles og sorteres maskinelt. I denne forbindelse kan man jo også nævne renter af bank- og sparekassekonti. Det er naturligvis ret begrænset, hvad man kan få ind på den måde, men det ville vel nok have en værdi at få disse oplysninger og også at få dem løbende, hvis de kom frem til de rette myndigheder og kunne sorteres ud på de rigtige selvangivelser pr. maskine. Derfor må der til enhver tid foregå en afvejning af, hvor meget kontrolmateriale man vil have ind, hvordan man er i stand til at behandle det, hvilket mandskab man har til at behandle det.

Der er foreslået noget vedrørende regnskabspligten. Der synes jeg nok, der kan være anledning til at bemærke, at man jo successive har udvidet regnskabspligten ved forskellige bestemmelser, og at det vel er fornuftigst efterhånden at fastslå, at der er almindelig regnskabspligt og så i lovgivningen nævne dem, som specielt er undtagne. Det skal indrømmes, at indtægtsbilag efter omstændighederne kan være en bedre kontrol end kassebogsnotater og det, som man kalder daglige kasseafstemninger, som de fleste kan lære at gøre pænt, sådan at det ser nydeligt og slikket ud og man ikke kan rette noget ved det ved et almindeligt gennemsyn.

I disse tilfælde, hvor det er sådan et nydeligt og slikket regnskab, ja, der har man jo kun privatforbruget tilbage, og de muligheder, der ligger her, er begrænsede, fordi domstolene går ret langt ned med hensyn til, hvad man vil dømme, at folk kan klare sig med i privatforbrug. Men også her, med hensyn til at indføre kasseapparater og bilag på hver enkelt indtægt, er der naturligvis tale om en afvejning af ulemper og fordele. Det er jo de mindre forretningsdrivende, der her kommer ind i billedet, og man kan vel generelt sige, at deres antal er aftagende, og også, at mange af dem vil vel simpelt hen ikke kunne honorere de krav, der opstilles, og så skal man altså se i øjnene, at man lovgiver med fuldt vidende om, at loven ikke kan overholdes, og det er jo altid sin sag. Derfor er det nok noget, som man skal kigge lidt nærmere på og overveje, om det skal være et generelt krav, at der altid skal være disse indtægtsbilag, eller om man skulle indføre det for specielle brancher. Det synes jeg nok var værd at kigge på i et udvalg.

Jeg er enig med forslagsstillerne i, at frihedsberøvelse er en elendig straffeform, men når heller ikke jeg vil afvise en lovmæssig skærpelse af straffen og også gerne markere dette ved at flytte bestemmelserne fra kontrolloven hen i straffeloven, ja, så er det af psykologiske grunde, for at skærpe befolkningens opmærksomhed om denne samfundsforbrydelse. Der er en omstændighed her ved straffebedømmelsen, som jeg gerne vil påpege. Når en berigelsesforbrydelse er særlig let at begå og der er en interesse i at opretholde de faktiske forhold i samfundet, som gør, at den er let at begå, ja, så skrider

[Ømann.]

man til den udvej at give en hårdere straf. Det er ikke så længe siden, der var en sag om nogle stjålne cementrør. En entreprenør stod i den situation, at han i en snæver vending skulle bruge nogle cementrør, og han tog dem så fra en oplagsplads, hvor de lå frit fremme. Det blev bedømt temmelig kraftigt af den pågældende domstol. Man kan anlægge den samme betragtning på en række skattesnyderier. Der er en meget let adgang til det, og derfor er man i og for sig henvist til at reagere gennem en hårdere straffastsettelse.

Jeg synes også, at princippet om det almenfarlige kunne komme ind, også princippet om, at hvor risikoen for opdagelse er lille og chancen for at slippe godt fra det altså stor, må man anvende hårdere straffe end ellers.

Jeg vil nok sige i anledning af de betragtninger, som den tidligere justitsminister her anførte om sindelaget, det forbryderiske sindelag, at det er jo en højst relativ affære. Der er det vel nok sådan, at vi fra folketingets side har et ansvar, fordi vi ikke har indpodet i befolkningen bevidstheden om, at det er særlig forbryderisk at snyde i skat. Det er jo her, fejlen ligger. Men hvis man først gør klart, at det er en forbrydelse at snyde i skat, så synes jeg ikke, der kan være nogen kvalitetsforskel mellem at lave et almindeligt bedrageri og at bedrage sin nabo, og det er jo det, man gør gennem skattesnyderiet.

Bevissspørgsmålet er jo en særlig omstændighed ved disse skattesvigssager. Der er her en fare for, hvis man sætter for strenge straffe i al almindelighed, at det er lønmodtagerne, der får de relativt hårdeste straffe. Det er relativt let at bevise, at der foreligger forsæt ved at skjule en eller anden modtaget lønindkomst, men det kan være temmelig svært at fastslå et forsæt og at fastslå svig, når det er erhvervsdrivende, der på forhånd har fastlagt deres argumentation og har sørget for at åbne udveje i en snæver vending for det tilfælde, at der skulle komme en revision.

Jeg ser, at man her foreslår, at frihedsstraffen i alle tilfælde skal forbindes med en pengestraf, og det tror jeg også er rigtigt. Over for denne kategori af forbrydere er det

et godt middel at ramme dem på pengepungen.

Jeg kan fuldstændig bekræfte den fremstilling, hr. Grünbaum gav angående fortolkningen af ordene „rimelig grund“. Der skal være den rimelige grund, når man går ind i et ellers uskyldigt regnskab, at man har brug for en kontroloplysning i en sag, som man har fremme. Anden rimelig grund skal der ikke være i den forbindelse. Jeg ved ikke, om dette med „rimelig grund“ er til hinder for, at der kan foretages stikprøvevis undersøgelse af skatteydere. Det er noget, som jeg gerne ville anbefale.

Der er også i de senere dage kommet en idé frem om, at man kunne iværksætte en antiskattesnyderkampagne ved f. eks. at foranstalte en 3 måneders amnesti. Vi har jo ændret skattesystemet, vi har fået nye principper, og der kunne måske være anledning til at sige: ja men er der en og anden, der har noget på samvittigheden, så kom og let hjertet — ganske som da man afleverede bomber og granater på en politistation i Holbæk. Det kan godt være, det ville være en idé, men så har man også baggrund for at sige, at når man nu har haft denne chance, så er der ingen kæremor; når denne tid er gået, skrider man hårdere ind, end man ellers er vant til.

Jeg regner med, at disse forslag skal gennemføres, og at vi kan få lejlighed til at udvalgsbehandle dem engang i næste folketingsår.

Ordføreren for forslagsstillerne (Sigs-gaard): Flere af ordførerne har ligesom været inde på, at her var tale om nogle småforslag, der var fremsat, for at det dog skulle se ud, som om også VS ville gøre noget ved skattesnyderiet, forslag, der måske nærmest havde paradekaraktter. Nu kunne man dertil sige, at disse ordføreres bemærkninger til forslagene godt kunne tyde på, at det forholdt sig sådan, for der var jo flere ordførere, der slap endog meget let om ved forslagene. Jeg skal ikke kritisere, at man ikke går i detaljer med forslag, det er ikke opgaven ved første behandling, men heller ikke de store linjer gik man overhovedet ind på, så det kunne altså godt tyde på, at det var nogle små betydningsløse forslag; man af-færdigede dem fra visse sider næsten uden videre.

[Sigsgaard.]

Også pressens behandling kunne tyde på, at det var en smule ingenting. Pressen har praktisk talt ikke givet forslagene nogen omtale ud over det helt generelle, at nu er der fremsat forslag med de og de titler, og det er jo ikke så forfærdelig meget værd. Man har ikke gjort sig den ulejlighed at sætte sig ind i, hvad forslagene egentlig drejede sig om, hvad det var for konkrete forhold, der blev foreslået ændret. Jeg skal derfor til orientering sige, at det faktisk drejer sig om et antal af 5 grundigt gennemarbejdede og for nogles vedkommende meget udførligt udarbejdede og meget detaljerede forslag. Men dem kan man altså slippe forholdsvis billigt om ved, ser det ud til.

Den radikale ordfører og andre klarede sig ved at henvise til mangelen på arbejdskraft inden for skattevæsenet. Hvis der er en sådan mangel på arbejdskraft, og det tvivler jeg ikke om, at der er, skal man jo for det første bestrebe sig på at få noget mere arbejdskraft, men for det andet er det uhyre vigtigt, at denne begrænsede arbejdskraft bruges rigtigt, og det er jo bl. a. det, vi er inde på med forslagene her.

Hr. Asger Jensen nævnte, at det jo ikke er så længe siden, vi har haft en grundig debat om skattesnyderiet her i folketinget. Det er uhyre længe siden. Vi har haft en generel debat, en forespørgselsdebat for ikke så lang tid siden, og generelle debatter har vi jo i hvert fald på det indenrigspolitiske område mere end rigeligt af her i folketinget. Den var lang og drøj at stå igennem, men den var generel bortset fra visse særlige områder. F. eks. gav finansministeren en række forholdsvis detaljerede oplysninger om bestræbelserne for uddannelse af personale og for at skaffe personale osv. Men de områder, der er rørt ved i forslagene her, kom man ikke særlig ind på under den debat. Og dér må jeg nok have lov til at sige, at den generelle velvilje jo ikke er nok.

Jeg må også sige til hr. Asger Jensen, der refererede ligningsdirektøren for en udtalelse om, at der ikke er behov for lovændrin-

ger, at de forslag, vi her har fremsat, i meget høj grad drejer sig om noget andet end lovændringer, nemlig om, at lovene skal bruges, at de bestemmelser, som vi har vedtaget fra tid til anden — en enkelt af dem, vi rører ved, blev vedtaget helt tilbage i 1946 og er aldrig blevet brugt siden — skal bruges. Det er det, det drejer sig om, og det har ligningsdirektøren i hvert fald ikke i denne forbindelse udtalt sig om.

Jeg takker for finansministerens ret udførlige kommentar til forslagene. Finansministeren sagde indledningsvis, at han var enig i, at straffen for forbrydelser mod skattelovene principielt skulle være lige så hård som straffen for andre tilsvarende forbrydelser. Der er grund til at være tilfreds med den udtalelse, men den skal jo ses på den aktuelle baggrund, at der vistnok ikke nogen sinde er idømt over 3 måneder for skattesvig, uanset hvor stort skattesviget har været. Jeg tror, at det var for en halv snes dage siden, der kom oplysninger frem om en sådan sag, der omfattede, var det 142 forhold af skattesvig, og hvor der blev idømt disse 3 måneder. Det er maksimum af, hvad der nogen sinde er idømt. Hvilke andre forbrydelser kan man begå i dette land så billigt? Ingen.

Hr. K. Axel Nielsen gjorde for socialdemokratiet nogle bemærkninger om det strafferetlige og sagde bl. a., at det syn vist stort set var trængt igennem i offentligheden, at skattesnyderi var egentlig en lige så alvorlig forbrydelse som andre. Det tvivler jeg lidt på, og i hvert fald er det ikke trængt igennem ved domstolene, for vi har jo strafferammer, der går væsentlig ud over det, som man bruger ved domstolene. Egentlig har vi ikke foreslået nogen større forøgelse af strafferammen i de forslag, vi har fremsat. Vi har foreslået en overflytning til borgerlig straffelov for derved at pege på, at lige så vel som andre strafferammer bruges, når de står i borgerlig straffelov, bør strafferammerne for skattesnyderi bruges.

Hr. K. Axel Nielsen var også inde på, at det jo ikke var sikkert, at der forelå det

[Sigsgaard.]

samme forbryderiske sindelag — tror jeg han udtrykte sig — ved skatteforbrydelser som ved andre forbrydelser. Jeg ved ikke, om jeg forstod det helt — det var måske ikke helt så præcist — men jeg vil dog gerne i den anledning gøre den bemærkning, at mens en lovovertrædelse, der kan medføre adskillige måneders fængsel, kan ske ud fra en ophidset tilstand, et øjeblikks uligevægt, og derfor måske til en vis grad er undskyldelig, så kan det samme næppe siges at være tilfældet for skatteforbrydelser. Dér foreligger i almindelighed koldt overlæg, og derfor må man, som også flere ordførere har været inde på, se ganske anderledes på fængselsstraf i forbindelse med skatteforbrydelser, end man ser på fængselsstraf i øvrigt.

Hr. K. Axel Nielsen var også inde på, at hvis man skulle flytte disse straffebestemmelser fra en særlov over i straffeloven, så var der jo så mange andre straffebestemmelser i særlove, der skulle flyttes over, og det kunne tage en hel masse år. Se, jeg er ikke tilhænger af det princip, at når vi får øje på et eller andet problem, som vi måske er enige om, eller som et flertal er enig om er ganske alvorligt, så skal vi begynde at kigge os om og se, om der ikke findes tilsvarende eller lignende problemer i hundrede og sytten andre love, og så skal vi bruge flere år på at få lavet en helhedsløsning af alle disse problemer. Jeg kan ikke se noget, der hindrer, at man foretager den overflytning af straffebestemmelserne, som her er foreslået; og så skal jeg i øvrigt ikke have noget imod, at man overvejer at gøre det samme for andre særloves vedkommende.

Også finansministeren var inde på, at det jo var et slag i luften med flere kontrolopgaver til skattemyndighederne og afgiftsmyndighederne, når personalet mangler. Må jeg dertil sige, at en række af de forslag, der er fremsat, jo i og for sig indebærer forenklinger. F. eks. ville jeg da mene, at forslaget om, at skattemyndighederne, når de selv skønner, at der er grund dertil, uden at spørge højere instanser kan foretage undersøgelser på stedet, f. eks. hos en erhvervsdrivende, er en forenkling i forhold til nu, hvor højere instansers godkendelse skal indhentes. Og sådan er det i en række af de bestemmelser, vi tager op til behandling i forslagene her, at man skal til højere instanser.

Det må være tidrøvende, og jeg kan levende forestille mig de dynger af papir, der er forbundet med, at man skal igennem alle disse instanser. Der er altså i høj grad tale om en forenkling, og derfor strækker argumentet om personalemangelen ikke til, selv om det selvfølgelig gælder til en vis grad.

I øvrigt sagde finansministeren vedrørende undersøgelser på stedet og vort forslag om, at bemærkningen om, at der skal være rimelig grund til det, udgår, at det skønnede han ikke, der var behov for. Må jeg dertil sige, at mig bekendt — og selvfølgelig har jeg også talt med skattefolk om forslagene her — kan man jo i almindelighed først, når en undersøgelse på stedet er foretaget, skønne, om der nu også var rimelig grund eller ikke var rimelig grund til det. Det kan tit være svært at afgøre på forhånd, og jeg mener derfor, at denne bestemmelse skal udgå.

Hr. Jens Foged talte om, at ordene skulle opretholdes, for der skulle være en vis sikkerhed for borgerne; de skulle have en vis følelse af sikkerhed over for skattevæsenet. Nu er der jo bare det ved det, at så vidt jeg ved, har toldvæsenet ikke den begrænsning, og hvis hr. Jens Foged mener, at skatteyderne skal have denne sikkerhed i forhold til skattevæsenet, hvorfor så ikke over for toldvæsenet? Jeg synes ikke rigtig, der er grundlag for hr. Jens Fogeds argument, når vi dog for toldvæsenets vedkommende har undladt begrænsningen.

Finansministeren var lidt betænkelig ved, at forskellige spørgsmål, som i dag afgøres af finansministeren, skulle afgøres af skatterådene. Man kan overveje disse betæneligheder, men jeg vil dog pege på, at det, at finansministeren har afgørelsen og figurerer mange steder i denne lov, kan betyde, og så vidt mig bekendt også har betydet, at en række af de beføjelser, vi her omtaler, næsten ikke bruges. Det drejer sig bl. a. om beføjelsen til at indhente oplysninger hos erhvervsdrivende om ikke-navngivne skatteydere. Jeg tror, det ville være særdeles hensigtsmæssigt for en effektiv ligning at få disse bestemmelser brugt. De bruges ikke i dag, og det er et af de områder, hvor vi foreslår „finansministeren“ erstattet med „skatterådene“.

Finansministeren mente, at justitsministeren ville pålægge den arbejdsgruppe, som

[Sigsgaard.]

han omtalte, at medtage spørgsmålet om overførelse af straffebestemmelserne til borgerlig straffelov. Det kan jeg selvfølgelig kun være tilfreds med. Jeg håber så bare, at denne arbejdsgruppe kan tage stilling forholdsvist hurtigt, for det er jo unægtelig vor tanke at fremsætte disse forslag igen, når folketinget samles igen til oktober, og da håber jeg så, at der kan ligge en reaktion fra denne arbejdsgruppe.

Vedrørende pengeinstitutternes indberetningspligt efter § 8 er bestemmelsen jo ikke brugt, og finansministeren sagde her, at det ønskede han heller ikke at gøre, for der kunne jo bare handles uden om pengeinstitutterne med værdipapirerne, hvis man absolut ville snyde. Ja vel, vi kan måske ikke ad den vej få fuldstændig indsigt i formuebevægelserne, men det, at vi ikke kan få fuldstændig indsigt, kan dog aldrig blive et argument for, at vi ikke skal få en så fuldstændig indsigt som muligt, og derfor begriber jeg ikke finansministerens afvisning af det forslag.

Vedrørende obligations- og aktieudbytter fremførte ministeren nogle tal — det var ganske vist lidt gamle tal — hvoraf det fremgik, at den overvejende del af obligationerne var i bankers og andre pengeinstitutters eje, og konkluderede, at der altså ikke var så forfærdelig meget udenfor og derfor heller ikke så forfærdelig meget at hente ved at udnytte den § 10 i kontrolloven, som blev indført i 1946, men ikke har været brugt. Må jeg lige pege på, at den tidligere finansminister hr. Thorkil Kristensen, der stod fadder til, ja, var fader til bestemmelsen om obligations- og aktieudbytter, i 1946 her i folketinget pegede på, at der efter hans skøn var masser af sorte penge gemt i obligationer, og når man så ved, hvor meget obligationsmassen siden da er vokset, kunne der måske være grund til at mene, at mængden af sorte penge anbragt i obligationer nok ikke er gået ned, men måske endda det modsatte. Jeg tvivler derfor på, at gennemførelse af beføjelserne efter denne § 10 har så lille en betydning, som finansministeren siger.

I den forbindelse sagde finansministeren igen, at man ikke havde mandskab til kontrol. Man har mandskab til lønkontrollen, så vidt jeg ved. Hvis det er nødvendigt, kan

man jo eventuelt begrænse lønkontrollen lidt i en overgangsperiode. I hvert fald synes jeg, det er helt urimeligt, at arbejdsindkomster kontrolleres til sidste øre, sådan som jo da de fleste vistnok bliver, medens man lader arbejdsfri indkomster glide sådan lidt lettere forbi øjet. I øvrigt kan kontrollen med obligations- og aktieudbytter udføres af ikke-uddannet personale lige så vel som lønkontrollen, og det er så vidt jeg ved ikke det ikke-uddannede personale, der er så stor mangel på.

Finansministeren var betænkelig ved de praktiske vanskeligheder i forbindelse med kassestrimlerne, som vi også har fremsat forslag om. Det kan jo undersøges. Jeg bemærkede mig med glæde hr. Grünbaums positive indstilling til dette forslag — hr. Grünbaum betragter jeg også som en slags ekspert på det område, vi her behandler. Finansministeren sagde, at de erhvervsdrivende kan jo bare holde deres indtægter uden for kassen. Der vil jeg pege på den bemærkning, som er gjort i forbindelse med lovforslaget, at vi forudsætter det ledsaget af kontrolindkøb hos de handlende. Hvis man har forholdsvist hyppige kontrolindkøbsudflugter fra myndighedernes side, så tror jeg nu nok, det vil være begrænset, hvad der holdes uden for kassen.

Finansministeren afviste forslaget om et enhedsorgan. Forstod jeg begrundelsen rigtigt, nemlig at ministeren vil indføre, hvad jeg i bemærkningerne har kaldt en fælles regnskabskontrollerende myndighed, jeg tror, det var til 1. januar? For hvis det er det, der er tale om, er det jo i hvert fald ret langt en imødekommelse af forslaget her, og så kan jeg kun være tilfreds. Men jeg er ikke helt sikker på, at jeg forstod det rigtigt.

Hr. Ømann var inde på spørgsmålet om amnesti. Jeg har også fået en del breve fra skatteydere, der har foreslået en amnesti. Forudsætningen for, at en sådan tanke kan overvejes alvorligt, må vel være, at man samtidig gennemfører en virkelig effektivisering af ligningen, for ellers kan man jo gå hen og få amnesti, og så fortsætter man forfra. Det kan i hvert fald ikke være rimeligt.

Jeg vil bede finansministeren, om ikke det i sommerens løb vil være muligt at fremskaffe forholdsvist udførlige udtalelser fra ligningsdirektoratet med beregninger af de økonomiske konsekvenser af de forskellige

[Sigsgaard.]

forslag, der her er fremsat, de personale-mæssige konsekvenser og de effektivitets-mæssige konsekvenser. Jeg synes, det vil være gavnligt, når forslagene genfremsættes og bliver genstand for udvalgsbehandling, at man da har et ordentligt grundlag med en udførlig gennemgang fra ligningsdirekto-ratets side.

Må jeg i øvrigt understrege, at de forslag, der her er fremsat, langtfra er tilstrækkelige, og at vi i øvrigt er modtagelige for gode ændringsforslag til de enkelte bestemmelser. Det, vi er afvisende over for, eller det, vi er stærkt kritiske over for, er den hurtige af-visning, som vi møder fra VKRs side, hvor man hører smukke ord om, at nu skal vi skattesnyderiet til livs, og så går man, når der kommer konkrete forslag, herop og si-ger: det vil vi bare ikke have noget med at gøre. Ingen alternativer.

Må jeg så til slut resumere, at det, vi her har foreslået, er altså bedre muligheder for kontrol på stedet. I dag er det sådan, at regnskabsmaterialet kan destrueres, uden at det medfører større konsekvenser for dem, der destruerer det, og derved kan folk und- drage sig skattepligt. Det er dog urimeligt, og det må dog ændres.

Vore forslag om skærpede straffebestem- melser. Ingen har her i dag påstået, at de var særlig vidtgående. Jeg kan forsikre for, at det er de heller ikke. I Sverige har et sær- ligt udvalg, der har siddet og overvejet det spørgsmål, foreslået en strafferamme på op til 6 års fængsel for skattebedrageri. Vi er slet ikke gået så langt.

Må jeg så lige til sidst også nævne, at et af hovedformålene med forslagene her er jo at få i hvert fald en ligestilling mellem på den ene side det, vi har kaldt arbejdsfri indkom- ster, formueforøgelser osv., formueafkast, og på den anden side arbejdsindkomsterne. Det er der ikke i dag. I dag fører man nøje kon- trol med i hvert fald lønarbejderindkom- sterne, medens det går lidt lettere med de andre indkomster, jeg har nævnt, de ar- bejdsfri indkomster. Der kan der snydes i langt større omfang, og det må i hvert fald ændres.

Må jeg så til allersidst sige, at når fi- nansministeren indledte sine bemærknin- ger med nogle ganske pudsige ord om, at nu så det jo ud til, at hr. Ømann

og jeg kappedes om, hvem der skulle være skattesnyderens fjende nr. 1, så skal jeg slet ikke kommentere det — de for- slag, vi her har fremsat, har der været arbej- det på i meget lang tid — men kun sige, at noget af det, der ville glæde mig mest, var, hvis finansministeren rigtig ville gøre sig umage for, at han i befolkningens øjne kunne komme til at fremtræde som skatte- snyderens fjende nr. 1.

Finansministeren (Poul Møller): Der var skam ikke nogen som helst ond tanke bag min udtalelse om de to ærede medlemmers konkurrence på dette område. Jeg tror endda, jeg sagde, at jeg betragtede det som meget værdifuldt, for hver gang vi får lejlig- hed til at drøfte disse problemer i folketin- get, kan der for det første ske det, at offent- ligheden bliver mere og mere indstillet på, at man vil skattesnyderiet til livs, og offent- lighedens indstilling er meget afgørende for hele denne sags løsning, eller for at vi kan komme en endelig løsning af dette problem nærmere. For det andet kan der da endelig også ske det, at vi kan inspirere hinanden. Også det er jo værdifuldt. Argumenter og modargumenter er vel i og for sig i demo- kratiet det, som forudsættes at være grund- laget for beslutningerne, og ikke andre hen- syn.

Der er bl. a. i dag kommet et synspunkt, en tanke frem, som jeg ikke har set tidligere i folketinget, nemlig tanken om en amnesti. Jeg har selv haft den tanke for et par år si- den, men har ikke turde kommet til folke- tinget med et forslag om amnesti, selv om det var ledsaget af skærpede strafferammer for fremtiden. Sådan forstod jeg hr. Ømanns tankegang. Han sagde: lad os nu få gjort rent bord, og de, der ikke benytter sig af amnestichancen, skal søreme have en hård straf bagefter, fordi skattesnyderi er en for- brydelse, det er forholdsvis let at begå, og som det er svært at opklare, derfor må der være en kraftig straffesanktion. Jeg forstår godt synspunktet. Det er det samme, som da man i gamle dage havde dødsstraf for heste- tyveri, fordi det ikke var muligt at beskytte hestene på marken imod tyveknegtene; der- for måtte de straffes så hårdt, at de ikke havde ret megen chance for i hvert fald at kunne gøre det flere gange. Men det skal jeg lade ligge ved denne lejlighed.

[Finansministeren.]

Jeg har forstået på hr. Sigsgaard, at forslaget bliver genfremsat til efteråret, og inden da må vi jo så prøve på at overveje de skattemæssige og straffemæssige sanktioner, der kan sættes ind over for skattesnyderiet, og eventuelt også overveje den tanke om amnesti, som hr. Sigsgaard og hr. Ømann har rejst, og som jeg altså ikke har turdet rejse eller offentliggøre ud fra det synspunkt, at jeg ville blive angrebet fra mere venstreorienteret side for, at nu vil jeg oven i købet ikke blot have, at der blev snydt i skat, men nu skulle de også slippe gratis fra det, og det ville i hvert fald være en tilside-sættelse af mine embedspligter, tror jeg, hvis jeg havde fremsat tanken. Derfor er jeg taknemlig for, at det er de to herrer, der fremsætter den, så kan den måske drøftes på en mere rolig måde, således at det ikke skal være en udstrakt hånd til skattesnyderne.

Ordføreren for forslagsstillerne (Sigsgaard):

For en ordens skyld og for ikke at komme op at hænge på noget, som jeg måske ikke så gerne vil hænge på, skal jeg minde om, hvad jeg sagde om amnesti. Jeg sagde, at det måtte ses i sammenhæng med en skærpelse af kontrolbestemmelserne og også af strafferammen, som ministeren nævnte; altså ikke alene af strafferammen, men i høj grad også af kontrollen. Forudsætningen for, at man kan overveje noget sådant, må jo også være, at vi er så vidt med personalet og med personalets uddannelse, at det ikke længere kan være noget rimeligt argument for, at der ikke lignede tilstrækkelig effektivt. Hvis man skal dømme efter finansministerens redegørelse her for nogle dage siden som svar på en forespørgsel, kan det altså godt tage nogle dage endnu, inden de nødvendige betingelser for et sådant eksperiment er opfyldt.

Så skal jeg kun lige til sidst også for en ordens skyld spørge, om jeg har opfattet finansministeren rigtigt. Jeg bad om, at man her i sommerens løb ville lade ligningsdirektoratet undersøge de personalemæssige, de provenumæssige og de effektivitetsmæssige konsekvenser af de forslag, der er fremsat her, og jeg tør måske tage finansministerens udtalelse om, at nu må vi jo overveje, hvad der kan gøres, som et tilsagn om, at der kan

foreligge et sådant materiale, når forslagene kommer til udvalgsbehandling til oktober eller november.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagenes overgang til anden (for forslagene til folketingsbestutnings vedkommende sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at forslagene henvises til det udvalg, som tinget har nedsat angående forslag til lov om ændring af ligningsloven m. fl. lovforslag; det såkaldte skatteudvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Forhandling om socialministerens redegørelse af 22. maj 1970 om en dagpengereform.

(Redegørelsen (nr. VI) findes i tidenden sp. 6372).

Niels Mørk: Jeg vil gerne takke ministeren for redegørelsen og for de gode ting, som er i den. Når jeg gør det, er det ikke mindst, fordi der i ministerens skitse er nedfældet flere af de tanker og forslag, som indeholdes i socialdemokratiets lovforslag vedrørende forhøjelse af sygedagpenge og bortfald af ventetidsbestemmelserne m. v. Det er for mig at se sådan, at der i ministerens skitse er tale om en begyndelse til en målsætning, hvorefter alle stilles lige i sygdomstilfælde, en ordning, hvorefter alle lønmodtagere under sygdom og ulykke ligestilles med tjenestemænd, funktionærer og andre grupper i befolkningen.

Om de principper, der lægges til grund for reformen, kan jeg sige, at vi kan give tilslutning til, at der ingen varighedsbegrænsning skal være af dagpengeydelse. Det samme gælder ophævelsen af forskelsbehandlingen mellem forsørgere og ikke-forsørgere. Vi er også enige i, at ordningen bør være obligatorisk også for de selvstændige erhvervsdrivende, og at dagpengene sættes i forhold til den enkeltes hidtidige indtægt. Jeg går ud fra som givet, det står ikke omtalt i redegø-